

Til Socialudvalget

02-05-2011

Bilag 2: Høringssvarene

Der er indkommet følgende skriftlige høringssvar:

- Lisbet Holm
- Keld Anthony
- Steen Egebjerg
- Vesterbro Lokaludvalg
- Udsatterrådet i København
- Fonden Projekt Udenfor
- Jens Nielsen m.fl. (1)
- Jens Nielsen m.fl. (2)
- Sundhedsrum og Café D.
- Foreningen Dugnad (1)
- Foreningen Dugnad (2)
- Mændenes Hjem, Sundhedsrummet, Café D. og Vesterbrokoordinatoren
- Gadejuristen
- Mændenes Hjem's bestyrelse
- Region H.
- Kultur- og Fritidsudvalget
- Københavns Politi
- Teknik- og Miljøudvalget
- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Sagsnr.
2011-36979

Dokumentnr.
2011-311373

Sagsbehandler
Thomas Lund

Udkastet til Vesterbroplanen var sendt i høring hos:

Andre offentlige parter

- Servicestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Københavns Politi
- Regionen, behandlingspsykiatrien

Faglige organisationer

- Dansk psykiatrisk selskab

Frivillige organisationer

- Kirkens Korshær
- Lænken
- KFUKs sociale arbejde
- Missionen blandt hjemløse
- Blå Kors

Eksterne institutioner / væresteder

- Klippen

**Mål- og Rammekontoret
for Voksne**

**Bernstorffsgade 17
1592 København V**

**Telefon
3317 3709**

**Telefax
3317 3731**

**E-mail
EI99@sof.kk.dk**

**EAN nummer
5798009683052**

www.kk.dk

- Gadejuristen
- Værestedet Lyrskovsgade
- *KFUK-kontaktstedet – ingen mailadresse*
- KK-varmestue / Istedgade 100
- Mariatjenesten
- Reden
- Mændenes Hjem
- Café D og Sundhedsrummet
- Pigegruppen
- Naapifiq – kofoeds skole
- Brobyggerne
- Sundhedsteam
- Projekt Udenfor

Foreninger

- Brugerforeningen
- Foreningen for narkoløsninger
- Foreningen Dugnad

Beboere

- fra Dugnads følgegruppe
- fra de indledende møder

Institutioner og erhverv

- Vesterbro Handelsforening
- guldsmeden
- DGI-byen
- Musikskolen
- Teaterbutikken
- PH-caféen
- Rysensteens Gymnasium
- DSB + diverse fra følgegruppen Dugnad

Kommunale – parter

- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- TMF – renhold
- TMF – bydesign
- KFF – Kejd – Købbyen
- Vesterbro lokaludvalg

Øvrige

- Udsatterådet

Lisbet Holm

1) Side 3: "De to målsætninger skal forfølges af alle aktører med forskellige midler".

Jeg kunne godt tænke mig en uddybning af hvordan man får koordineret de involverede instanser.

2) Handleplan side 4

I handleplanen fokuseres der (naturligvis) på narkomaner og prostituerede. Kunne man ikke samtidigt medtage i planen hvordan man vil styrke de resursegrupper, der er i området? Hidtil har strækningen Gasværksvej-Enghavevej groft skitseret været børne-/cafe-/forretningszone, og Gasværksvej-Hovedbanen narko-/prostitutionszone. Er det ikke også en del af løsningen omkring den åbne stofscene at tænke i legepladser, fordelagtige vilkår for små erhvervsdrivende mv.? Det undrer mig, at man ikke har medtaget dén vinkel på problematikken.

Keld Anthony

Det er på høje tid, at vi prøver at hjælpe narkomanerne med et fixerum. Det er ydmygende for alle at se dem fixe i kælderhalse og på fortove.

Næsten alle vil dog ikke være nabo til et fixerum.

Det bedste sted er efter min mening Halmtorvet 17. Her vil det ikke genere ret mange mennesker.

Steen Egebjerg

Høringsudkastet beskriver efter min mening og mine erfaringer og oplevelser som beboer i området Halmtorvet, meget præcist problemstillingerne.

Samtidigt anføres et sæt rigtigt fornuftige tiltag for at forbedre situationen, både for misbrugerne, de prostituerede og beboerne.

Det er vanskelige betingelser, som man skal forholde sig til, og de synes ikke at blive mindre.

I de forløbne 5 år oplever jeg at misbrugere og prostituerede "fylder" mere i gadebilledet, og hvis der er en selvforstærkende virkning i den høje koncentration i området, så er det klart at noget må gøres for at undgå at problemerne yderligere spidser til.

Væresteder med behandlingstilbud og hjælp for narkomaner og prostituerede må som anført være helt centralt, herunder bevarelse af de nuværende, men netop også den spredning "udtynding" som der lægges meget vægt på i udkastet.

Den selvforstærkende og destruktive effekt "krigszonen" på det indre Istedgade og tilstødende område har, må kunne "udtyndes" ved en spredning af behandlingstilbud og væresteder, og dermed i sig selv reducere tiltrækning af nye stofmisbrugere.

Politiets og værestedernes indsats har jeg som beboer i området stor respekt for, der gøres rigtigt meget. Men det er tydeligvis som anført i udkastet med åbne grænser og tilstrømning fra bl.a. Østeuropa og Afrika ikke tilstrækkeligt, og kræver måske eftersyn af både lovgivning og bevillinger, samt generelt øget fokus?

Er der det nødvendige politiske mod til at gennemføre de meget fornuftige forslag i udkastet, herunder naturligvis bevilling af de nødvendige midler?

I den sidste ende koster forebyggelse som regel mindre end behandling. Både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

Vesterbro Lokaludvalg

Vesterbro Lokaludvalg har behandlet socialudvalgets ”En samlet plan for Vesterbro”, og finder som udgangspunkt, at der er mange gode overvejelser i planen.

Det er, så vidt vi har bemærket, første gang, at Københavns Kommune så utvetydigt og tydeligt har fremlagt en plan, hvis erklærede mål er ”skadesreduktion”, såvel for udsatte grupper som for beboere på Vesterbro. Det er et stort fremskridt.

Planen forholder sig til en broget virkelighed, som ofte har givet sig udslag i heftige, lokale debatter – og det gør den på en konstruktiv og realistisk måde.

Vi opfatter planen som et strategisk papir - til politisk drøftelse og vedtagelse, som på det socialfaglige og pædagogiske, professionelle må suppleres af Københavns Kommunes øvrige planer for hjemløse og behandling af stofbrugere.

Nogle af de planlagte initiativer kræver ændret lovgrundlag og finansiering. Det gælder især ”stofindtagelsesrum” og ”transitrum”. Derfor savner Vesterbro Lokaludvalg også nogle interimsovervejelser om, hvad KK vil gøre i den mellemliggende periode, indtil der foreligger et nyt lovgrundlag.

Vesterbro Lokaludvalg finder det i øvrigt vigtigt, at Københavns Kommune allerede nu forbereder sig og har et færdigt projekt for såvel ”stofindtagelsesrum” som ”transitrum” liggende klart – med en afklaring af finansiering og placering, så initiativerne iværksættes, så snart lovgrundlaget foreligger. Vi har allerede ventet længe nok.

Blandt detaljerne har vi noteret os en overvejelse (side 13) om, evt ikke at involvere brugerne i renholdelsen, selvom der er gode erfaringer med det. VLU mener, at det er vigtigt, at fremtidig renholdelse baseres på disse gode erfaringer – uden at der af den grund skal ske en opgaveglidning, som det i øjeblikket er tilfældet.

En anden detalje er at det på den ene side skrives (side 3), at ”lov og orden gør det ikke alene” – samtidig skrives det (side 14), at politiet skal reagere mere systematisk på klager, så den åbenlyse prostitution ”føjer sig væk fra de steder, hvor de generer omgivelserne.” – og vi spørger os selv, hvordan det hænger sammen med erfaringerne fra 90erne om, at stressning ikke løser noget.

I Vesterbro Lokaludvalg har vi også en mere principiell overvejelse, som ikke er afspejlet i planen: Når det beskrives, hvad der kan/ skal iværksættes i forhold til især gadeprostitutionen, så har vi bemærket, at der ikke står noget om at påvirke efterspørgslen.

Vesterbro Lokaludvalg støtter 8.-marts initiativets demonstration mod sexkøb "forbyd sexkøb nu" – både økonomisk, ved deltagelse og i taler. Et forbud mod sexkøb vil først og fremmest ændre holdninger, men det vil også give endnu et redskab i den koordinerede indsats på Vesterbro. Det vil påvirke den åbenlyse gadeprostitution, og det vil indebære, at det ikke længere er så attraktivt at importere – eller trafficke – kvinder til København, som det er nu.

Det kræver et ændret lovgrundlag – men det er der også andre af planens initiativer, der gør, og Københavns Kommune har jo allerede et kodeks, når det gælder køb af sex.

Koordination og samarbejde er vigtigt. Det er en vigtig målsætning i planen, - og måske er det nok nemmest mellem offentlige forvaltninger og med de institutioner, som støttes af kommunen. Sommer-koordinatoren har vist sit værd.

Sværere kan det måske være for de private initiativer, som arbejder på egne præmisser og egne målsætninger; men vi håber, at kommunens bestræbelser for at fastholde den gode dialog og koordinere indsatsen alligevel vil lykkes. VLU deltager som hidtil gerne som dialogpartner.

Udsatterådet i København

Udsatterådet takker for tilsendte høringsudgave af Vesterbroplanen samt invitation til dialogmødet.

Det er Udsatterådets vurdering, at Vesterbroplanen indeholder en række gode forslag til at forbedre forholdene på Vesterbro.

Brugerne er imidlertid ikke indtænkt tilstrækkeligt i planen og det fremstår som om brugerne ikke indtil videre har været inddraget i tilblivelsen af planen. I Vesterbroplanen redegøres der for, at forvaltningen har været i dialog med en række aktører, men socialt udsatte, stofmisbrugere, hjemløse, prostituerede er ikke nævnt. Hvis forvaltningen ikke har hørt målgruppen, må Udsatterådet opfatte det som en fejlbedømmelse eller forglemmelse og hvis brugerne er blevet hørt, mangler det at indarbejdes i teksten. Inddragelse af brugerne vil kvalificere indsatserne i relation til målsætningen om, at mindske gener for de udsatte.

Det er positivt, at der afholdes en temadag med henblik på at kvalificere de brugerrettede aktiviteter. Det er dog ærgerligt, at brugerinddragelsen først sker efter planen er vedtaget.

Det generelle indtryk er, at forvaltningen med Vesterbroplanen har stort fokus på at "jagte" de udsatte på Vesterbro i stedet for at fokusere på deres udsathed og forebyggelse.

Fonden Projekt Udenfor

Tak for opfordringen til at bidrage til Vesterbroplanen. Her følger vores kommentarer jf. opdraget i mail af 1/3 2011 fra udviklingskonsulent Thomas Lund.

Baggrund

Fonden projekt UDENFOR har sit primære virke andre steder i København end direkte på Vesterbro. Vores kendskab til området er derfor ikke baseret på dagligt arbejde i det område planen omfatter. Vi har dog kendskab til en del af de hjemløse, som færdes i området og kender naturligvis også til områdets udfordringer med forskellige problematikker. Vi har et indgående kendskab til både de danske og udenlandske hjemløse, som opholder sig i København.

Kommentarer

Der er i oplægget rigtig mange sproglige eksempler på beskrivelse af de udsatte og deres problemer, som er stærkt krænkende og uanstændige.

Planen er præget af opsplittning – overordnet set er det nogle bestemte borgere, de udsatte (hjemløse, misbrugere, prostituerede) som skaber problemer for en bydel - Man jagter (endnu en gang) de udsatte og ikke deres udsathed.

Hvad med kunderne – hvordan vil man ændre holdningerne hos dem, som ved deres køb er med til at opretholde et uværdigt liv for udsatte?

De virker som om planen sætter sig mellem to stole. Man vil både have fokus på streng opretholdelse af lov og orden og på hjælp og skadesreduktion. Her er ikke tale om forebyggelse af sexkøb og stofsalg men om forflyttelse af fænomenerne (udnyttelsen) til steder ('bagsider'), hvor de almindelige beboere ikke kan se, hvad der foregår.

Man tænker ikke kreativt om opbrydning/decentralisering/forskønnelse af det massive udbud af hjælpemuligheder, som er på Vesterbro.

Man tænker ikke kreativt om placering og udforskning af mulighederne for indretning af skæve boliger i København.

Vi efterlyser et fixerum, som giver mulighed for vejledning og omkring det reelle stofindtag og mulighed for skadesreduktion set ud

fra set fagligt synspunkt ikke et moralsk – der er for længst leveret veldokumenterede erfaringer fra udlandet.

Vi efterlyser en forstærket indsats mod narkobagmænd og kvindehandel-mafiaen og vil foreslå, at de aktive Vesterbro-borgere i samarbejde med de sociale myndigheder etablerer 'nabo'hjælp', der har til formål at beskytte misbrugende, psykisk syge, hjemløse og prostituerede 'naboer' mod udnyttelse og overgreb.

I forhold til hjemsendelse af udenlandske borgere, som er hjemløse, er det vores erfaring at hjemsendelse forstået som simpel transport ud af landet ikke løser nogen problemer. Der er nødt til at være en social vinkel på karakteren af hjemsendelserne. Det er nødvendigt at have noget eller nogen at sende folk med sociale problemer hjem til. Fonden projekt UDENFOR har allerede foreslået Københavns Kommune at vi leverer en udredning af området herunder kommer med forslag til hvordan gruppen kan rådgives.

I forhold til områder/indikatorer for målbare forbedringer savner vi brugernes input til planen og i forhold til måling af resultater måling af brugernes oplevelse af mulighed for at få hjælp/skadesreduktion. I forhold til ønskelige resultater er det vel ikke et mål at gaderne skal være tomme – men at de borgere og gæster som opholder sig i bydelen har det godt og respekterer hinanden.

København, d. 29. april 2011

Jens Nielsen m.fl. (1)

Undertegnede gør herved indsigelse mod "En samlet plan for Vesterbro - De åbenlyse sociale problemer og måder at håndtere dem på" mht. placering af Sundhedsrummet og Café D.

Da placeringen af Sundhedsrummet og den tilhørende café var til offentlig høring, var der markante protester mod at placere de to institutioner på den nuværende lokalisering.

Et flertal i Borgerrepræsentationen valgte at tilsidesætte protesterne og besluttede sig for den nuværende placering (Halmtorvet 9D).

Efter at Sundhedsrummet og Café Dugnad (senere Café D) er åbnet, er der i omgivelserne til de to institutioner, kommet en meget betydelig stigning i handlen med og i indtagelsen (fix) af hårde stoffer, samt væsentligt mere uro og flere konflikter blandt stofmisbrugere og pushere.

Forværringen af stofmiljøet i omgivelserne til Sundhedsrummet og Café D, er en belastning for omkringliggende institutioner, erhverv og beboelsesejendomme.

På baggrund af de hidtidige erfaringer, finder vi det uacceptabelt, at de to institutioner skal være på den nuværende placering.

Undertegnede protesterer derfor mod, at der i "En samlet plan for Vesterbro" er forudsat, at Sundhedsrummet og Café D fremover skal være placeret på den nuværende lokalisering.

Vi foreslår istedet, at Sundhedsrummet og Café D flyttes til en placering med større afstand til institutioner for børn og unge samt til beboelse (en mulighed kunne være Halmtorvet 17). Såfremt det ikke er muligt for Københavns Kommune at finde en anden placering, foreslåes det, at institutionerne ophører.

Vi finder ikke, at en evt. placering af et stofindtagelsesrum på Vesterbro i tilstrækkeligt omfang vil kunne afhjælpe problemerne.

I øvrigt ønsker vi ikke et stofindtagelsesrum placeret i Sundhedsrummet eller i Café D med de to institutioners nuværende placering.

Med venlig hilsen

Jens Nielsen
Beboer og nabo
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Gitte Balleheim
Leder af Teaterbutikken
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Jens Ingevall
Fællesinitiativet
Beboer i Lille Colbjørnsensgade-karréerne
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Nick Thye
Beboer og nabo
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Tine Meldgaard
Beboer og nabo
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Jens Nielsen m.fl. (2)

I forlængelse af vores fremsendte indsigelse mod "En samlet plan for Vesterbro - De åbenlyse sociale problemer og måder at håndtere dem på", fremsætter undertegnede herved yderligere flg. kommentarer:

Som nævnt protesterer vi mod, at der i "En samlet plan for Vesterbro" er forudsat, at Sundhedsrummet og Café D fortsat skal være på den nuværende placering.

Vi vil her pege på flg. steder, som muligheder for placering af de to institutioner:

1. Halmtorvet 17 (den tidligere Fragtmandshal).

Her er der ca. 3000 kvadratmeter. Man kan her indrette de to institutioner i f.eks pavillioner. Herudover kan man have et stort og rummeligt rårum, beregnet til det udeophold, der i dag er omkring Sundhedsrummet og Café D, således at meget af den handel med og indtagelse af hårde stoffer som foregår udendørs omkring de to institutioner, kommer under tag og væk fra det offentlige rum.

Halmtorvet 17 ligger samtidigt skråt overfor Politistation City.

2. De tomme værkstedsbygninger i Ingerslevsgade mellem Aldi og Skelbækgade.

Der er ingen beboelsejendomme på den anden side af Ingerslevsgade, hvor jernbaneterrænet begynder. Indgangen skal i givet fald være et stykke fra Skelbækgade.

3. Halmtorvet 13 D (Råhuset).

Denne bygning ligger lige overfor Politistation City. Bygningen er på ca. 500 kvadratmeter og skulle kunne rumme de to institutioner. Det foreslåes, at der kun er indgang fra Staldgade samt at der gives mulighed for udeopholde ved at inddrage noget af Onkel Dannys plads, som afskærmes mod den resterende del af pladsen.

Det foreslåes at der findes en anden bygning til Råhuset.

4. Det gamle Hovedpostkontor ved krydset mellem Tietgensgade og Bernstorffsgade.

Langt hovedparten af de stofmisbrugere, der færdes på Indre Vesterbro kommer udefra, herunder fra steder udenfor Københavns kommune. En del af dem benytter offentlige transportmidler og her ligger det gamle Hovedpostkontor tæt på Hovedbanegårdens s-tog og busforbindelser.

5. Bernstorffsgade 15, Den Sociale Døgnvagt.

Det foreslåes at Døgnvagten flyttes til en anden lokalitet i kommunen. Døgnvagten er rettet til alle kommunens borgere og ikke specifikt til Vesterbro-borgere. Ligesom det gamle Hovedpostkontoret ligger Bernstorffsgade 15 tæt på Hovedbanegården.

6. Bernstorffsgade 17.

I denne bygning ligger dele af Socialforvaltningen. Her vil der ligeledes kunne indrettes et sundhedsrum og café. Bygningen ligger ligesom de to førnævnte forslag, relativt tæt på Hovedbanegården.

Det fremgår af "En samlet plan for Vesterbro", at "Sundhedsrum og Café D (indtil 1.1.2011 Café Dugnad) har vist deres berettigelse ved at trække stofmisbrugerne væk fra gaden.....". Dette er imidlertid ikke korrekt. Der er således langt flere stofmisbrugere og pushere i Kvægtorvsgade med medfølgende uro og konflikter end før de to institutioner blev etableret. Lige sådan er der langt flere stofmisbrugere og pushere end tidligere på parkeringspladsen foran Øksnehallen (udfor Café D og Sundhedsrummet) end før de to institutioner åbnede. Der foregår her en omfattende handel med og indtagelse af hårde stoffer. Generelt er der mere handel med og indtagelse af hårde stoffer i flere dele af Den Brune Kødby end tidligere.

Med venlig hilsen

Jens Nielsen
Beboer og nabo
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Jens Ingevall
Fællesinitiativet
Beboer i Lille Colbjørnsensgade-karréerne
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Tine Meldgaard
Beboer og Nabo
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Nick Thye
Beboer og nabo
Medlem af nærmiljøgruppen for Sundhedsrummet

Sundhedsrum og Café D.

Sundhedsrummet og Café D (tidligere Café Dugnad) finder det overordentligt positivt, at Københavns Kommune udarbejder en samlet plan for indsatsen på Vesterbro med formål om at mindske generne for de udsatte og for lokalområdet. Sundhedsrummet og Café D takker for muligheden for at blive hørt i forbindelse med udviklingen af Vesterbroplanen.

Af udkastet til planen fremgår det, at Sundhedsrummet og Café D har vist sin berettigelse ved at trække borgerne, som bruger stoffer, væk fra gaden og ind i andre rammer. Sundhedsrummet og Café D's har et stort ønske om at fortsætte med varetagelsen af denne opgave fremover, ligesom vi ser meget positivt på tanken om at blive tænkt med ved udformningen af et stofindtagelsesrum. Dette kræver dog en drøftelse om ændring eller udvikling af Sundhedsrummets og Café D's nuværende fysiske rammer. Denne drøftelse deltager vi meget gerne i.

Sundhedsrummet og Café D betragter beboere, institutioner og erhvervsdrivende på Indre Vesterbro som havende et stort potentiale i forhold til udviklingen af løsninger, som forbedrer forholdene for alle, der har deres gang på Vesterbro. Det er oplagt at tænke i nye måder, hvor beboere og øvrige lokale aktører deltager i løsningen af bydelens udfordringer. Dette kan fx ske:

☒ i form af konkrete dialogskabende aktiviteter og arrangementer (fx øremærkede midler til kulturelle og sociale arrangementer der *både* har en beboerinddragende og en social profil)

☒ ved at styrke incitamenterne til at gå ind i det (frivillige) sociale arbejde for beboere, erhvervsdrivende og institutioner

☒ ved at udvikle beskæftigelsesaktiviteter for udsatte hos lokale erhvervsdrivende, institutioner, beboerforeninger osv.

Mulighederne er mange, og der er stort behov for videreudvikling af dette område.

Koordinering og samarbejde er afgørende for en vellykket indsats.

Sundhedsrummet og Café D oplever i dag, at der er mange involverede aktører i indsatsen for at forbedre forholdene på Vesterbro. Der foregår dagligt et stort praktisk – både mere formelt og mere uformelt – koordinerende samarbejde. Som led i den udvikling af koordineringen og samarbejdet som Vesterbroplanen lægger op til, mener Sundhedsrummet og Café D, at det vil være

hensigtsmæssigt at få kortlagt aktørerne og indsatsen og med det som udgangspunkt fået taget samlet stilling til, hvilke koordinerings- og

samarbejdsstrukturer på beslutnings- og praktisk niveau, der mest hensigtsmæssigt understøtter gennemførelsen af Vesterbroplanen og en positiv udvikling i bydelen.

Som et led i styrkelsen af koordineringen og samarbejdet opfordrer Sundhedsrummet og Café D også til, at der udvikles et overordnet værdisæt for den samlede indsats. Det vil styrke samarbejdet og koordineringen betydeligt, hvis der kan skabes fælles menneskesyn, fælles værdier og fælles mål for indsatsen på tværs af Politi, kommunale aktører, NGO'ere, erhvervsdrivende, beboere mv.

Sundhedsrummet og Café D betragter det som positivt, at man ønsker at styrke brugerinddragelsen i indsatsen. Sundhedsrummet og Café D's opfattelse er, at der bl.a. er store potentialer i, at den enkelte er med til at udvikle og gennemføre løsninger, som vedrører egen tilværelse. Vi har nogle erfaringer, men generelt er metodeudviklingen i Danmark sparsom i forhold til udvikling af brugerinddragelsen på udsatteområdet. Sundhedsrummet og Café opfordrer til, at der i forbindelse med Vesterbroplanen sættes endnu mere fokus på nytænkningen i og afprøvningen af metoder til inddragelse af brugerne i indsatsen kulturelt, socialt, beskæftigelsesmæssigt, sundhedsmæssigt mv. Sundhedsrummet og Café D ser frem til samarbejdet om gennemførelsen af Vesterbroplanen.

Ivan Christensen, Projektleder Sundhedsrummet og Café D

Foreningen Dugnad

Dugnad Vesterbro

Høringssvar til Vesterbroplanen 1. maj 2011

Hvilke konkrete forslag har vi at tilbyde med baggrund i vores erfaring til socialforvaltningens Vesterbroplan.

Indhold:

- Feedback på konkrete punkter i Vesterbroplanen
- Mangler i Vesterbroplanen
- Hvad kan Dugnad tilbyde

De konkrete punkter:

- Vesterbroplanens fokus på øgede **kommunikationsressourcer** til netværksarbejde er afgørende for en bedring på vesterbro.
- Vesterbroplanens fokus på **koordination** mellem de udøvende og beslutningstagende instanser er afgørende for videre tiltag ifht de ønskede lovændringer og bevillinger til stofindtagelsesrum. Beslutningsprocedurer hurtiggøres nødvendigt, og de relevante spillere er til stede hver gang til at bidrage med hhv realiteter og beslutningsrammer.
- Der fokuseres på at forskellige **åbningstider** dækker forskellige behov og giver forskellige billeder af brugergrupper og problemstillinger.
- Fokus på at et **stofindtagelsesrum** pga den udbredte rygekultur bør være indrettet så denne praksis finder rum i et kommende kommunalt tilbud.
Vores erfaring er at man bedst skaber løsninger ved at reagere på praksis – især i gruppen af meget kaotiske stofbrugere kan man med fordel anerkende dagligdags praksis i sine løsningsforslag, da løsningsforslagene ellers vil påvirke en helt anden situation end den man ønskede afhjulpet. Denne indgangsvinkel kan være medvirkende til at mindske den i Vesterbroplanen omtalte problematik med tillært adfærd (pp 6) hvor udsatte i forlængelse af en udefrakommende positionering tillærer sig stofbruger/hjemløseadfærd. Denne forholdsvist divergerende adfærd er den der gives kommunalmidler til at rumme, men er samtidig den adfærd, der oftest er skyld i at brugerne af tilbuddene gennem restriktionspædagogik oplever, at afstanden til de løsningsmuligheder der findes på Vesterbro, vokser.
- Forslaget om **transitrum** rummer et nødvendigt fokus på problemerne vedrørende udenlandske hjemløse. Problemet med forslaget er at rammen ikke henvender sig til brugerne af tilbuddet. Udlændingene udtrykker ikke et ønske om at komme hjem. De ønsker derimod at søge derhen hvor deres ønsker og behov om en forbedret økonomisk situation bliver forstået og adresseret. Forslaget fremstår derfor som *et nødvendigt initiativ uden kunder*. Det vil være nødvendigt at skabe et grundlæggende fokus på, at grunden til at komme i et transitrum ikke er at man skal hjem, men at man får muligheden for at undersøge sine muligheder i DK til bunds og derefter bliver tilbudt en konstruktiv vej ud af den misforståelse det var at komme til DK – i fald der ikke er muligheder for at forbedre sin livssituation hér. At undersøge sine muligheder i DK til bunds indebærer desværre for

mange udenlandske hjemløse at undersøge de kriminelle muligheder. Hvis man styrker de lokale hjemløse og stofbrugeres medejerskab over situationen i København gennem øget fokus på integration i løsningsprocessen, vil de udenlandske hjemløse opleve at de faktisk bliver nødt til at engagere sig i mere end berigelse for at komme i betragtning til et kriminelt "job udenfor samfundet".

- Idéen om **misbrugs hotspots** (pp 18) med 'videreformidlende' indsatser samlet under et tag indebærer følgende udfordringer ifht brugernes psykiske tilstande:

- For at en bruger ønsker at tage imod et tilbud om at blive 'videreformidlet' fra sin nuværende situation, kræver det en høj grad af medbestemmelse og medejerskab over processen. Ellers viser erfaringen at der er meget kort vej fra et ønske om normalisering af eget liv til en følelse af at man er blevet defineret som et 'problem der ønskes fjernet' og dermed en øget følelse af distancering fra hjælpeinstanser.

- *At samle de videreformidlende tilbud under ét* indebærer en risiko for at den enkelte bruger kan blive distanceret fra de hjælpende instanser under ét. Da karantæneudstedelse er et udbredt pædagogisk værktøj i håndteringen af stofbrugeradfærd, ville det være nødvendigt at gentænke kommunal komme il faut i den sammenhæng. Især ifht de mindst adfærdsintegrerede brugere af tilbuddet ville der kunne skabes en øget distancering fra vejen til at være en del af noget andet end 'os der ikke kan opføre os ordentligt'. En start kunne være at ændre pædagogisk fokus fra 'vi reagerer prompte på uønsket adfærd' i form af restriktioner, karantæne eller medbestemmelsesbegrænsninger – til en pædagogik der hedder 'vi fordrer, og reagerer prompte på, ønsket adfærd' i form af ros, inkludering og anerkendelse af den udsattes anderledes udtrykte ønsker og idéer.

- Samlingen kan ydermere bevirke at de forskellige brugere har en stressende effekt på hinanden – blandingen af folk med forskellige psykiske problemstillinger nødvendiggør en stor mængde samtalerum hvor den enkelte kan blive hørt uden at behøve at forholde sig til naboklienten.

- Forudsat at *tilbuddet får den ønskede tilstrømning* - findes der så de nødvendige behandlingsfaciliteter at henvise til? Størstedelen af Vesterbros udsatte lider af **dobbeltdiagnoser**, som der pt er meget få behandlingspladser til i DK – med lange ventelister. For de mest udsatte er en hurtig sagsbehandling afgørende for motivationen. En anden stor gruppe består af stofbrugere der kommer fra stor ensomhed i deres hjemkommuner, som har fundet en lindring i det vesterbroske gademiljø. Disse har en stor tilbagefaldsrate hvis de bliver henvist til at bo alene langt fra dem de kan tale om deres problemer med. Forslaget kræver at man skaber behandlingsfaciliteterne før henvisningsinstitutionen.

Mangler i Vesterbroplanen:

- **Brugernes stemme** mangler som en aktiv stemme i Vesterbroplanen. Mange af brugerne af de sociale tilbud på Vesterbro udtaler at de føler kommunen som en instans der 'bare trækker ting ned over hovederne på dem. Når man giver dem medejerskab i et projekt reagere mange lettet og meget hjælpsomt og engageret. Vi ved at man har forsøgt at invitere specifikke brugere til møder. Hvis man vil sikre sig succes i indsamlingen af informationer viser erfaringen dog at man må gå anderledes frem. Rambøll har haft god succes med at opholde sig på pladsen foran café D med spørgeskemaer og dér forhøre sig om meninger. *Mødestrukturen indenfor miljøet* er nemlig forholdsvis fast - nemlig at der er forskellige meningsudvekslingssteder, hvor man, når det passer ind i dagens rytme af behovsstilfredsstillelse kan få sine meninger til udtryk – og søger det. Café D og den nu delte 'plads til alle' er et af de steder hvor diskussionskulturen er udbygget gennem længere tid. Vi foreslår at man benytter faciliteterne dér. Udsendinge med tid til at få skrevet folks

holdninger ned, vil møde velargumenterede stofbrugere, der bogstaveligt talt har fingeren på pulsen mens de taler. Vores erfaring siger os at løsningsforslag der forholder sig aktivt til de mennesker der skal tage imod forslagene altid er mest effektive.

- Vesterbroplanen mangler et afsnit der fokuserer på **hvad vi kan gøre indtil** de langsigtede planer træder i kraft og stofindtagelsesrum kan åbnes. Da foreningen Dugnad nu har fået frigjort kræfter til at lave andet og mere end at drive café D, ønsker vi os retningslinjer for *pilotprojekter* der kunne hjælpe med videre *informationsindsamling og erfaringsgenerering* til senere brug for kommunen. En pro-aktiv ønskeliste ville være fantastisk! I det følgende afsnit kommer vi med en masse forslag til initiativer. Men vi er forvirrede ifht kommunens holdning til lokalt at facilitere så skadesreducerende stofindtagelsesforhold som muligt. Indtil et muligt kommunalt drevet stofindtagelsesrum er der en masse handlemuligheder som indtil nu ikke er afprøvet. Men det er spild af kræfter at gætte sig til hvad man nu må og ikke må igen og igen. Derfor efterspørger vi en initiativønskeliste – hvilke faktorer gør at kommunen bliver nødt til at spilde ressourcer på at modarbejde et lokalt initiativ og *hvilke faktorer gør at vi kan hjælpes ad* til at fremskynde lettelse for beboere og andre brugere af det offentlige rum?
- Vesterbroplanens forslag til indholdet i et stofindtagelsesrum mangler fokus på **ernæring**. At begynde at få de rigtige næringsstoffer ind ved siden af de skadelige stoffer målgruppen indtager styrker koncentration, levertal, fornemmelse for egen sundhed og afhjælper en stor del livsstilssygdomme. Den rigtige ernæring øger sandsynligheden for en mere generel sundhedsmæssig forbedring fysisk såvel som psykisk hos målgruppen.

Hvad kan Dugnad tilbyde – konkrete forslag fra medlemmerne:

- Ifht **renhold** kan man, med fokus på lokal- og brugerindsatsen, lægge ekstra vægt på evt. fixebokse a la busstoppesteder, med læ og affaldsdepot. Man kunne som forsøg opstille de allerede designede lækabiner på indre Vesterbro i samarbejde med beboere for at trække stofindtaget lidt væk fra børnefamiliernes hoveddøre.
- Erfaring og forespørgsel tyder på, at et stofindtagelsesrum kan skabe de samme sociale strukturer som en café. Stamkunder – de tilfældigt forbipasserende – trendsættere (forstået som dem, der fremstår "cool" i deres omgangskreds, fordi de indtager stoffer) – trendsætteres groupies (folk der prøver stoffer, fordi de fremstår "cool", at prøve det). På baggrund af det kunne man implementere et ide grundlag, der tillagde et evt. fixerum en form for cafebaseret tankegang, med den hensigt at give alle grupper indenfor stofindtag en mulighed for, at etablere det man i cafebranchen kunne kalde en tilståelsesdisk. Oversat betyder det, at hvis behandlingsstedet udelukkende tænker sygdom og dårlighed som udgangspunkt, fastholdes den enkelte bruger også i dette selvbillede, men ved (hvad jeg valgte at kalde tilståelsesdisken) kan en mere "ligeværdig" samtale give den enkelte et mere egenrådigt fundament til tanker om en evt. nedsættelse af stofbruget.
- Ét tilbud der dækker flere behov, vil muligvis skabe en flaskehals tendens, derfor ville det optimale være at placere flere forskellige steder på Vesterbro. Dette både af hensyn til eventuelle karantæner eller anden uenighed indenfor miljøet (herunder skiftende alliancer, gæld, uenighed om behandlingsmetode eller stedets reglementer) der er isoleret omkring enkeltpersoner, der herved får mulighed for at søge andre steder hen. Ydermere for at udvide erfaringen inden for området ved stedernes forskellige tilgang til problemet og mere fleksibilitet i forholdet gadebeboer og institution/café. Dette ville måske også være støjreducerende* og skabe flere resurser hos institutionen til at skabe overblik og afhjælpe

den enkelte. Private initiativer, der kan køres under nogle mere alternative omstændigheder/reglementer end kommunale.

*(forstået som to omstændigheder. Den ene værende mange mennesker på et sted larmer og det andet værende det faktum at, gadens folk ofte er belastet af psykiske eller fysiske tilstande og andre problematikker, der vil drukne i mængden)

- At tage hensyn og dyrke omsorg for, at gadebeboere har en stemme og at denne stemme kan forebygge og skabe gensidig forståelse blandt beboer og gadebeboer. At finde en platform på lige fod med evt. lokalblade eller andre konstruktive og anvendelige bindeled mellem disse to parter, således at fremmedheden vil mindskes.

- Socialforvaltningen skal overveje aktivt at skabe plads/rum til små private initiativer i perioden førend og efter det endelige resultat bliver realiseret, da administrative krav fx kan hæmme processens succes og udbredelse.
Verdens eneste offentligt drevede fixerum i Oslo lider under høje kommunale krav om dokumentation af brugerne og stofindtaget og nyder bl.a derfor ikke stor tilstrømning. Resten af verdens stofindtagelsesrum er privatdrevne hvilket giver plads til mere flexible løsninger. Derudover gør det også et stofindtagelsesrum mere sårbart overfor politiske ændringer.
Ligegyldig hvilken art stofindtagelsesrum eller kombination heraf man vælger er det dog alfa og omega at man fremtidssikrer projektet. En del af en sådan fremtidssikring kunne være at skabe pilotprojekter udfra moder-rummet også på forhånd til hele tiden at sikre at man går den mest konstruktive vej med alle sine midler.

- For at skabe et alternativ til berigelseskriminaliteten lokalt, kunne man stille krav til initiativtagere som bruger Vesterbro (eks Startfestival og Distortionfestival) om at inddrage gadens folk mod goder for hjælp til oprydning, transport af kasser o.l.

- Hotline direkte til cafeen – i forhold til tyverier på hovedbanegården – med inddragelse af gadens folk til at holde øje med og hindre udefrakommende i at begå tyverier i det område. Det ville øge medansvarsfølelsen for lokalområdet blandt brugerne samt nedsætte berigelseskriminaliteten lokalt.

- Indføre Vesterbro borgerpligt og informations flyer til nyttilflyttede med evt. henvisning til cafe D og mulighed for at hilse på gadens folk.

- Give støtte til info kampagner til og fra lokalborger og til en evt. gadeavis distribueret og skrevet af gadens folk – for at styrke kommunikationen mellem de forskelligartede brugere af det offentlige rum på Vesterbro.

- Københavns kommune bør så vidt muligt invitere folketingspolitikere til Vesterbro – gerne under mediebevågenhed der øger kravet om indlevelse og engagement i situationen.

Vi har valgt at holde det så kort og konkret som muligt. Hvis I er interesseret i baggrundsmateriale eller proces-analyser fra vores daglige arbejde med målgruppen, inkl. den periode i caféens drift der i Vesterbroplanen bliver omtalt som "da Café Dugnad havde fixerum" skal I være meget velkomne til at trække på vores viden og erfaring. Vi bliver nok aldrig enige i at toiletter med lås på er noget man i kommunalt regi burde kvalificere som fixerum, men ikke desto mindre har vi

erfaringsmateriale vedrørende graden af behov, udfordringer, situationsanalyser og udtalelser fra beboere og interessenter i nærområdet fra den kontroversielle periode, som vi gerne deler.

Mvh og med ønske om fremtidigt konstruktivt samarbejde

Foreningen Dugnad Vesterbro

Supplerende vil Dugnad Vesterbro gerne tilføje følgende til tidligere fremsendte høringsvar:

Dugnad Vesterbro hilser Vesterbroplanen velkommen og er glade for at Københavns kommune tager ansvar for løsning af Vesterbros narkoproblemer og både ifht processen omkring udarbejdelsen af planen og ved denne høringsproces tager lokalområdet med på råd.

Dugnad Vesterbro står naturligvis til rådighed i den videre proces på både ifht. planen og ifht arbejdet med at skabe bedre forhold for stofbrugere i samarbejde med andre aktører på området i den fælles bestræbelse på at løse Vesterbros narkoproblemer.

Dugnad Vesterbro er interesseret i på bedste vis at bidrage til løsninger på dette område og indgå i alle relevante samarbejder og netværks, baggrundsgrupper og også som samarbejdspartner ifht. nye konkrete løsninger.

Dugnad Vesterbro mener helt grundlæggende at nøglen til at håndtere og løse sociale problemer ifht stofbrugere på Vesterbo er at skabe bedre vilkår for denne gruppe gennem at etablere en række forskellige tilbud.

Skabelsen af bedre forhold for stofbrugerne på Vesterbro – er meget afgørende ifht. til at bedre situationen for og afhjælpe gener i lokalområdet – så stofbrugerne ikke er henvist til at opholde sig på gaden.

Etablering af stofindtagelsesrum er her et væsentligt element - men det er vigtigt at etablere andre tilbud som kan fungere "indtil stofindtagelsesrummene kommer" - et tilbud som i bedste fald vil være mindst 1½ år undervejs.

Det er Dugnad Vesterbros erfaring at lavtærskeltilbud a la Cafe D tiltrækker mange stofbrugere og har stor betydning både for stofbrugerne og for lokalområdet. Lavtærskeltilbud al a Cafe D tilbyder mad, toiletter og en cafe. Alternativet er stofbrugernes ophold på gaden med alt hvad det indebærer af jammerlighed og gener for omgivelserne.

Det er imidlertid også Dugnad Vesterbros opfattelse at kapaciteten i cafe D og lignende lavtærskeltilbud desværre er alt for lav og ikke modsvarer behovet. Derfor foreslår Dugnad Vesterbro at der åbnes en filial af cafe D. f.eks placeret på Ingerlsevgade - som et forsøg - for på den måde at øge kapaciteten og smtidig aflaste området omkring Cafe D. Placering på Ingerslevsgade ville samtidig kunne teste om det var en god beliggenhed ifht. til etablering af et mere permanent tilbud - og som på sigt også kunne rumme et stofindtagelsestilbud.

Dugnad Vesterbro foreslår at der etableres et fora/en gruppe/et netværk bestående af repræsentanter fra lokalområdet(indre Vesterbro) : foreninger, beboere, erhvervsdrivende som arbejder med løsninger og løsningsforlag ifht. Vesterbros narkoproblemer - disse interesser har tidligere været repræsenteret i den nu nedlagte følgegruppe for det tidligere cafe Dugnad - og der mangler aktuelt et fora for drøftelse af løsninger set ud fra lokalområdets synspunkt og som leverer konstruktive løsningsorienterede input til forvaltning og politikere.

Dugnad Vesterbro ser frem til den videre proces med vesterbroplanen og står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger og indgår gerne i alle relevante sammenhænge og samarbejder i den fælles bestræbelse på at løse Vesterbros narkoproblemer.

Mændenes Hjem, Sundhedsrummet, Café D. og Vesterbrokoordinatoren

Vesterbro-planen lægger op til inddragelse af borgerne. Det er derfor vigtigt at de borgere som anvender rusmidler (euforiserende stoffer) og opholder sig på Vesterbro inddrages i overvejelserne om en fremtidig indsats.

Det er vigtigt at planen er med til at skabe rum, tolerance og værdighed for bydelens udstødte borgere.

På den baggrund har Mændenes Hjem, Sundhedsrummet, Café D og Vesterbrokoordinatoren udarbejdet en undersøgelse med fokus på stofindtagelsesrum, hvor borgere, som anvender rusmidler gives mulighed for at ytre sig om de ønsker og krav de måtte have til et stofindtagelsesrum.

Undersøgelsen kan være med til at kvalificere de ønsker, behov og ideer, som denne gruppe af borgere har og som er vigtige i den fortsatte proces om en Vesterbroplan og oprettelsen af et stofindtagelsesrum.

(Undersøgelsen er vedlagt sagen som særskilt bilag)

Høringssvar til udkast til samlet handleplan for Vesterbro, 30. april 2011

Gadejuristen finder det overordentligt positivt, at Københavns Kommune har taget skridt til at udarbejde et udkast til en egentlig handleplan for Vesterbro; dette ekstremt belastede lokalområde, hvor gadefolk og lokalbefolkning i årtier har været og fortsat er henvist til at bære en helt urimelig byrde. Åbne stofscener, tilsat det fattigdomsrelaterede fænomen gadesalg af seksuelle ydelser, er nu engang så komplekse og sammensatte fænomener at et indgående kendskab, også til de forskellige aktørers områder, herunder hver enkelt aktørs muligheder og, ikke mindst, begrænsninger, er afgørende for at lykkes bedst muligt. Ligeledes er det afgørende, at alle aktører formår at koordinere og at indgå i et tæt og reelt samarbejde – også når man ind i mellem måtte være uenige om hele eller blot dele af problemforståelser og løsninger. KOORDINATION er utvivlsomt kodeordet for at lykkes på Vesterbro. Det findes derfor også hensigtsmæssigt, at kommunens forestillinger om muligheder og nødvendigheder i forbindelse hermed, herunder indhold og funktion af nævnte "arbejdsgruppe" og "direktørforum" og i særdeles hvorledes "direktørforummets" nærhed til og indsigt i de oftest uhyre komplekse problemstillinger og nødvendige løsninger vil blive sikret, bør udredes langt mere præcist end gjort i dette udkast, hvor temaet endnu er så summarisk beskrevet, at det end ikke findes meningsfuldt at kommentere på det. Der skal i den forbindelse henvises til erfaringerne fra først og fremmest flere tyske byer, herunder Frankfurt, som man bør trække på.

Vedr. vægtningen af politikontrol og repression – og skyttegravskrig

Når dette er sagt, finder vi, at politikontrol og repression gives for stor vægt i det foreliggende høringsudkast. Et begreb som eksempelvis "Al Capone-metode" må findes malplaceret i en handleplan der har til formål at etablere bedre varetagelse af problemstillinger der først og fremmest er udslag af alvorlige sociale problemer.

Kontrol, kriminalisering og repression er stærkt uegnede værktøjer i forhold til afhjælpning af alvorlige sociale problemer. De afhjælper ikke og vil typisk endda alene forværre sådanne. Særligt i en ressourcebegrænset kommunal virkelighed kan det sikkert være let at forfalde til forestillingen om, at politiet må sættes ind. Her må man imidlertid ikke glemme, at de værktøjer et politi nu engang har for hånden først og fremmest er meget hårde værktøjer med en lang række yderligere skadevirkninger til følge. Ind i mellem lyder det fra politisk hold, at man med sine udfald ikke har ment, at politiet skulle sætte ind overfor de svageste i miljøet – men alene imod eksempelvis "stofhandlere" og "bagmænd". Faktum er imidlertid, at repressive værktøjer først og fremmest rammer de mest udsatte, som typisk også er de mest synlige. Gennem årtier er der således sat repressivt ind på Vesterbro, hvor der endda er etableret forbudszoner (se nedenfor, bilag 1). Et system, der af den norske kriminolog og professor Nils Christie er beskrevet som "en form for Apartheid". Os der bor og arbejder i disse forbudszoner, bemærker dem ikke overhovedet. De er nemlig gennem årene alene anvendt mod de mest udsatte medborgere; tidligere især mod stofbrugere og hjemløse, senest også imod især de udenlandske gadekvinder. Dette, tydeligt for enhver, helt uden effekt og tilmed på et tvivlsomt juridisk grundlag, eventuelt endda på kant med menneskerettighederne og kan formodentlig overvejende ses som et svar, i mangel af bedre, på vedholdende (lokal-)politiske krav til politiet om at "gøre noget".

I en sådan skyttegravskrig mellem de to væsentligste aktører, nemlig de sociale myndigheder og politiet, der ofte udkæmpes i mediernes begrænsede univers, tillægges 'evidence-based policing' mindre eller ingen betydning, ligesom de reelle problemstillinger, der i vid udstrækning udspringer af mangelfuld og

utilstrækkelig social indsats, fortøner sig. Således kan de væsentligste aktører lykkes med at tage sig ud som både uskyldige og handlekraftige, mens problemerne til stadighed ikke løses og i mange tilfælde endda forværres.

Ift. dette punkt skal det være anbefalingen herfra, at kommunen i det videre arbejde i højere grad trækker på den internationale litteratur der netop peger på, at repressiv politikontrol ift. åbne stofscener først og fremmest (og uanset hvor utilsigtet dette så måtte være) rammer de mest udsatte, har store skadevirkninger for netop denne gruppe, ligesom tilsigtet og ønskværdig effekt af den sociale- og sundhedsfaglige indsats modvirkes eller ligefrem forhindres. På denne baggrund er indgående viden hos samtlige aktører, også om de øvrige aktørers felter, herunder hver enkelt aktørs muligheder og begrænsninger, samt koordinering og tæt og reelt samarbejde mellem alle parter helt afgørende. Hvor slemt det står til for gadenbefolkningen, vil afspejle sig i lokalbefolkningens opfattelse af oplevet belastningsgrad. At gøre det godt ift. gadenbefolkningen, vil oftest indebære også at gøre det godt for lokalbefolkningen.

Et konkret eksempel kan være illustrerende: Lokalbefolkningen er belastet af og (forståeligt) irriterede over henkastet blodigt injektionsudstyr på gaderne, i trappeopgange og i baggårde. De frustrerede borgere henvender sig til politiet og kræver, at politiet "gør noget", med eventuel støtte fra det lokalpolitiske miljø. Udstyret med ordensbekendtgørelsen retter politiet nu en repressiv indsats mod stofbrugere der injicerer åbenlyst. Ordensbekendtgørelsen gør jo ikke indtryk på en efterladt blodig sprøjte. Dette påvirker stofbrugere på den måde, at stofindtagelsen først og fremmest bliver mere forjaget, med store risici for dem selv, hvortil kommer, at de vil være tilbøjelige til at brede stofindtagelsen over et større område, således også det efterladte brugte injektionsudstyr, som man tilmed som jaget vildt kan afse mindre tid til at sikre behørigt afleveret. Politiet "gør noget", men med det der bliver gjort, fremmes det stik modsatte af hensigten. Endnu flere og endnu mere frustrerede beboere henvender sig til politiet, der fortsat kun har ordensbekendtgørelsen som middel og fortsat presses af lokalpolitikere til at "gøre noget" ... En ond cirkel er sluttet.

For blot i korthed at opsummere nogle af de i den udenlandske litteratur dokumenterede skadevirkninger af repressiv politikontrol:

- mængden af uforvarsligt bortkastet brugt injektionsudstyr øges og spredes over et større område
- stofbrugere er under repressiv politiindsats mindre tilbøjelige til at have injektionsudstyr på sig, såvel sterilt som brugt
- der ses øget deling af brugt injektionsudstyr med øget risiko for smitte med hepatitis og HIV samt infektioner
- forjaget tilberedning og injektion med velkendt øget risiko for overdoser, smitte, infektioner, amputationer mv.
- øget brug af risikabel opbevaring af stof i kroppens hulrum (mund, endetarm, skede, næse)
- øget skift fra at ryge heroin/kokain til i stedet at injicere
- reduceret frekventering af sprøjteudleveringer og andre sociale og sundhedsfaglige tilbud
- yderst vanskelige betingelser for udgående medarbejdere i forhold til at finde, etablere og fastholde konstruktiv kontakt med stofbrugere og øvrigt gadenfolk
- repressiv politiindsats kan allerhøjest flytte problemer relateret til åbne stofscener, og litteraturen peger her på, at flytning/fortrængning ikke alene stresser de fortrængte, men også indebærer at nye og andre grupper (herunder "risiko-ungdom" etc.) udsættes for diverse risici
- og så fører denne form for politiarbejde selvsagt til flere fængslinger, der som bekendt i sig selv er skadeligt, men derudover viser eksempelvis et studie fra Vancouver, at risikoen for HIV-smitte mere end fordobles ved indespærring af stofbrugere. Vedrørende danske forhold har vi også Per Breehms skræmmende studie at trække på, som nemlig viser en markant forøget dødelighed umiddelbart efter løsladelse (stigning med en faktor 38).

Af udkast til handleplan (p. 12) fremgår følgende: "Socialforvaltningen anerkender, at politiet må være konsekvent overfor de udsatte for at få flyttet den generende adfærd". Vi må gå ud fra, at der her er tale om en skrivefejl, i det en "generende adfærd" vel ikke skal "flyttes", men derimod reduceres, helst bringes til ophør. Faktum er i øvrigt, at det netop er (forsøg på) "flytning" der er praktiseret hidtil og at det også er det man eventuelt kan opnå ved brug af politiets værktøjer. Ambitionen for fremtiden må være at ophøre hermed og i stedet have til formål som minimum at reducere generende adfærd gennem koordination med aktører der har andre værktøjer end politiet har og ved hjælp af etablering af tilstrækkelige og kvalificerede hjælpeforanstaltninger.

Det anføres dertil (ligeledes p. 12), at politiets konfiskation af brugerdoser ikke forekommer videre hensigtsmæssig. Det kunne her tilføjes, at dette fænomen – hvor politiet i øvrigt ikke er underlagt de såkaldte PREStal og også i det hele taget i meget vid udstrækning selv afgør, hvorledes de tilrettelægger deres arbejde, i denne sammenhæng hvor mange lommer de vælger at vende – alene stimulerer det illegale stofmarked og altså øger handelen med stoffer. Dette er i øvrigt blot endnu et eksempel på hvor let det er på dette felt at komme til at fremme det stik modsatte af hensigten.

Vedr. fixerum / stofindtagelsesrum

Særligt de omfattende og grundige canadiske studier siger det meget klart. Vi *må* have sådanne faciliteter, hvorved vi vil formå at nå en hårdt ramt gruppe af stofbrugere, som vi har alt for ringe, eventuelt ingen kontakt med nu, spare liv, helbred og endda også penge i det store husholdningsregnskab. Dertil er det påvist, at brug af en sådan facilitet gennem en periode også fører til større behandlingssucces. Imidlertid anføres det i udkastet (p. 9), at der "i øjeblikket ikke" er "hjemmel i loven til at etablere et stofindtagelsesrum". I bedste fald fremstår dette som upræcist, men mener man, at gældende lovgivning forhindrer etablering af stofindtagelsesrum, bør dette præciseres. Ellers må det slettes. I en retsstat er det, der ikke er kriminaliseret, lovligt. Noget ganske andet er, at så længe besiddelse af stof til eget forbrug ikke er egentligt afkriminaliseret, og ikke kun – som nu – nedkriminaliseret til lavest mulige sanktion i straffeapparatet (advarsel), kan politiet naturligvis vælge at sabotere et sådant tiltag. Dette på helt samme måde, som at politiet også nu kunne sabotere den smitteforebyggende foranstaltning sprøjteudlevering, hvis de ville, hvor en stor andel af brugerne kan formodes at have en brugerdosis på sig, når de sikrer sig sterilt injektionsudstyr. Her har politiet imidlertid besindet sig ift. politipraksis kendt i midten af 1990'erne. Også politiet kan altså udvise vid og indsigt nok til at sikre nødvendige skadesreducerende tiltags funktion.

Fixerum / stofindtagelsesrum bør bestemt ikke anses som "mindre ambitiøse", jfr. udkastet p. 11, hvor det fremgår, at de skal: "... foranledige brobygning til mere ambitiøse tilbud, som sigter på at få misbrugere i behandling". Tilbud om og brug af fixerum er og må ses som et led i et behandlingsforløb (eller et patientforløb, om man vil), hvor behovet for frekventering kan opstå, forsvinde, være mindre i en periode og komme (massivt) igen. Sådan er det og sådan vil det vedblive at være, så længe det mest almindelige udfald af stofbehandling er genoptagelse af stofbrug.

Man kunne umiddelbart have lyst til at anerkende de store ambitioner, både om helt op til tre stofindtagelsesrum og endda i så forkromede versioner som foreslået, men vi finder alligevel grund til at mane til besindighed på flere måder. Vi kan sagtens starte med, og alligevel have stor gavn af, mindre.

Den internationale litteratur peger på at stofindtagelsesrum først og fremmest ved åbne stofscener er et nødvendigt og relevant tilbud. Denne viden bør pointeres i planen og må formodes at komme til at indgå i den i udkastet varslede behovsanalyse. Man bør ikke være så begejstret for "udtynding", at man kommer til at etablere tilbud, hvor behovet herfor reelt ikke findes. Det er tydeligt, at kommunen er blevet inspireret af det eminente tilbud Insite i Vancouver, men også her lagde man imidlertid ud med mindre, og har så siden knopskudt med yderligere tilbud. Det kunne vi også udmærket gøre i København – især taget i

betragtning, hvor lang tid det faktisk tager at etablere nye tiltag (jfr. eksempelvis etableringen af behandlingstilbuddet til stofafhængige sælgere af seksuelle ydelser på gadeplan).

Vi finder endvidere grund til at anbefale, at man vil ophøre med at bekymre sig helt så meget om "fastholdelses-faktorer". Sat på spidsen; er stofindtagelsesrum en afgørende faktor for "elendigheds-fastholdelse", skulle brugerne jo i dag have optimale betingelser for ikke at blive fastholdt – tilbuddet findes jo ikke. Faktum er vel, at stofbrug og stofafhængighed har langt mere komplekse årsager. Tilsvarende indvending må rettes mod det "dilemma" der beskrives i udkastet på side 9, hvor der skitseres svarende til, at argumentere for, at vi må undlade at behandle den alvorligt lungesyge, der fortsat er ryger, fordi vi, hver gang vi indlægger ham, når han ikke selv er i stand til at trække vejret, udtrykker accept af den "uønskede rygeradfærd". Stofbrugere såvel som sælgere af seksuelle ydelser er også "fastholdt" i lande som Rusland, Ukraine, Vietnam og Kina, hvor årsagen i hvert fald med sikkerhed ikke er, at de har adgang til attraktive "opholdsmuligheder".

Man kunne have god gavn af at trække på den canadiske psykolog Bruce Alexanders arbejde. Han besøgte Gadejuristen i efteråret, deltog i det udgående arbejde og afholdt i den forbindelse workshops med deltagelse af også repræsentanter fra Københavns Kommune. Bruce Alexander stod i sin tid bag det meget berømte Rat Park-eksperiment¹, som (i urimelig korthed) viste, at isolerede, depriverede rotter, hurtigt udvikler et massivt stofbrug, mens rotter, der har det godt, befinder sig i godt selskab med andre artsfæller, har adgang til mad og drikke mv. ikke udvikler et lignende forhold til stoffer. Skadelig brug af stoffer (og muligvis også fattige, udsattes salg af seksuelle ydelser) kan på denne baggrund ansues og opleves som en funktional tilpasningsstrategi for den udstødte, den 'dislokerede'. Gode forhold, og i det mindste så gode forhold, at man bliver i stand til at overleve, samt ro, knyttet til "gode opholdsmuligheder" må betragtes som grundforudsætninger for at kunne lykkes med overhovedet at gøre sig overvejelser om en eventuelt ønsket forandring.

Sådanne overvejelser kunne også være hensigtsmæssige at tage med ind i de meget optimistiske forestillinger om "ophør med misbrug" og "ophør med prostitution" som manifesterer sig flere steder i udkastet. I den udstrækning stofbrug og salg af seksuelle ydelser reelt ikke er de egentlige *problemer* for de mest udsatte, og heller ikke af dem selv beskrives eller opfattes sådan, men til gengæld som *løsninger*, de bedste løsninger de hidtil har mødt, på deres egentlige problemer, må vi formå også at undlade at møde stofbrug hhv. salg af seksuelle ydelser som problemer og i stedet koncentrere indsatsen om at forbedre de udsattes omgivelser og grundvilkår, hvorefter forandringsmulighederne – nye og andre løsninger – alt andet lige vil blive mere synlige og tilgængelige for dem.

Der er i øvrigt ingen som helst grund til at afvente etableringen af stofindtagelsesrum for at sænke tærsklerne til behandlingssystemet. Det beskrives (p. 7), at de mest udsatte kan være svære at få "ind i systematisk misbrugsbehandling ... Krav om fremmøde til bestemte tidspunkter ... kan være svært foreneligt med en kaotisk livsførelse og sporadisk motivation". Ligesom man rykker så meget andet ud på gaderne, socialarbejdere mv., kunne man også sænke tærsklerne i behandlingssystemet for denne gruppe ved eksempelvis at rykke i det mindste dele af behandlingssystemet ud, herunder udlevering af substitutionsmedicin. Paradokset er, at man især i den indledende behandlingsfase skal stille dagligt og tilmed i langt de fleste tilfælde affinde sig med fra start og i en optrappingsperiode at få ordineret langt mindre substitutionsmedicin, end man faktisk har brug for. Her er det ikke nødvendigvis manglende eller sporadisk "motivation" der reelt er hindringen, men det regulært utilstrækkelige tilbud der indebærer, at man fortsat, gennem flere uger, må medicinere sig selv supplerende på det illegale marked. Når vore tilbud ikke er attraktive nok, og forslår som en skrædder i Helvede, er det vel forståeligt, hvis man kan have svært ved at træde ind og holde fast. I det videre arbejde bør man se på, om implementering af fremskudt

¹ Se mere her: Addiction: The View from Rat Park: <http://globalizationofaddiction.ca/articles-speeches/rat-park/148-addiction-the-view-from-rat-park.html>

stofbehandling, især substitutionsbehandling kunne være en mulighed (eksempelvis mobil udlevering af substitutionsmedicin). Er de dårligst stillede svære at nå for det etablerede hjælpeapparat, må hjælpeapparatet komme til dem.

Ikke-københavnerne

Ca. halvdelen af de gadefolk Gadejuristen møder i det udgående arbejde, er ikke egentlige københavnere, men tilhører andre af landets kommuner. Vi har flere gange forsøgt på forskellig vis at sætte dette væsentlige punkt på den kommunalpolitiske dagsorden og savner fortsat, at der fokuseres på denne gruppe og i særdeleshed på de (mange) kommuner rundt omkring i landet, fra hvilke disse særdeles udsatte borgere reelt er social- og behandlingspolitiske flygtninge. Som eksempel skal visse kommuners ekstremt rigide håndtering af substitutionsbehandling til opioidafhængige nævnes, hvor den lokale monopollæge alene tilbyder den opioidafhængige, der søger metadonbehandling, ordination af buprenorphin. Her bliver vejen til København kort. Vi skal i denne sammenhæng anbefale, at kommunen vil inddrage Sundhedsstyrelsen, Dansk Selskab for Additiv Medicin og KL i forhold til at løse denne konkrete problemstilling og derudover blot opfordre til, at man i det videre arbejde med handleplanen vil sikre udpegning og bud på håndtering af øvrige lignende problemområder, som nødvendigvis må finde løsninger på andet niveau end på blot det københavnske.

Vedr. "Tallene bag"

I dette afsnit (p. 10) bør der henvises til den seneste opgørelse fra Servicestyrelsen (notatet "Prostitutionens omfang og former", november 2010) for så vidt angår antal sælgere af seksuelle ydelser på gadeplan. Dertil bør det uddybes, hvad man mener med sit skøn på ca. 500 sælgere af seksuelle ydelser på gadeplan (til enhver tid eller i løbet af et år?)

Udsatte-hotspot?

Afslutningsvis skal vi tillade os at anbefale at omdøbe "Misbrugs-hotspot" til eksempelvis "Udsatte-hotspot", eftersom langt fra alle de aktuelle sælgere af seksuelle ydelser på gadeplan har omgang med rusmidler, hvorfor hele denne gruppe, som også er omfattet af målgruppen for den kommende Vesterbroindsats og som også i endda meget høj grad senest har været mål for politiets repressive håndhævelse af ordensbekendtgørelsen, ikke vil være omfattet af den aktuelle titel for indsatsen.

Vi ser frem til kommunens videre arbejde med udvikling af en tiltrængt, samlet handleplan for Vesterbro.

Med tak for invitationen til at afgive hørings svar og venlig hilsen

Gadejuristen

Gasværksvej 6A, 1.

1656 København V

Tlf. / mobil: 33 31 00 75 og 26 79 19 69

kontakt@gadejuristen.dk

Bilag 1

Forbudszonerne på Vesterbro, indtegnet af politiet med angivelig hjemmel i ordensbekendtgørelsen:

Foto: Gadejuristen, 8.12. 2010, taget under ydelse af udgående retshjælp til tilbageholdt kvinde udsat for forbudszonerne.

Mændenes Hjem's bestyrelse

Efterhånden er det 10 år siden at Borgerrepræsentationen vedtog at gå ind for fixerum. Alle ved at lovgivning siden har forhindret en egentlig oprettelse af et sådant rum. I Vesterbro-planen er benævnelsen det i dag mere korrekte stofindtagelsesrum.

Et stort flertal i Socialudvalget, et stort flertal af københavnernes og et stort flertal af Vesterbroerne går ind for at vi skal have et stofindtagelsesrum.

En af de svære diskussioner er hvor skal det ligge på indre Vesterbro? Stedet skal ligge relativt tæt på Hovedbanegården, der skal være et større antal kvadrater, der skal kunne modtages mange gæster pr. dag, der skal tages hensyn til naboer og specielt hensyn til f.eks. børneinstitutioner o. lign. Mændenes Hjem har i Vesterbro-bladet og overfor Socialforvaltningen peget på en række steder på Indre Vesterbro, som ville kunne indgå i drøftelserne om en placering. (Se bilag 1.)

Et andet element, som er lige så vigtigt som placering er indhold; Det er ikke kun de fysiske rammer, som skal være gode. Indholdet skal også imødekomme de behov stofmisbrugerne har for indtagelse af rusmidler. For Mændenes hjem betyder det at brugerne skal have mulighed for både at ryge og injicere sine rusmidler. Kapaciteten skal være sådan at der ikke opstår ventetider og der skal ikke være brugerbetaling for at benytte tilbuddet.

For Mændenes Hjem er det samtidig vigtigt at fagligheden er i orden. Der skal være tilknyttet et sundhedstilbud og der skal være mulighed for socialrådgivning på stedet og akutte hvilepladser..

Medarbejderne skal have mulighed for uddannelse, undervisning og supervision

Mændenes Hjem er positive for at gå ind i nærmere drøftelser af en placering og en udformning af et stofindtagelsesrum på Vesterbro.

På vegne af Mændenes Hjem's bestyrelse

Robert Olsen

Mændenes hjem

Bilag 1.

Den svære diskussion

Af Robert Olsen, forstander Mændenes Hjem

Michael Lodberg Olsen har med sit private "fixerum" igen kickstartet en nødvendig diskussion om hvor, hvornår og hvordan Vesterbro skal håndtere bydelens narkotikaproblemer. Desværre har diskussionen meget handlet om at være for eller imod Michael Lodberg Olsen og hans projekt. Diskussionen burde måske handle om, hvor skal man placere et fixerum eller et stofindtagelsesrum på Vesterbro, når der bliver mulighed for dette.

Efterhånden er det 10 år siden at Borgerrepræsentationen vedtog at gå ind for fixerum. Alle ved at lovgivning siden har forhindret en egentlig oprettelse af et sådant rum.

Københavns kommunes socialudvalg har, som en del af Købehavns Kommunes misbrugsstrategi, udarbejdet en Vesterbroplan. Planen er til høring frem til den 1. maj 2011, hvorefter socialudvalget skal vedtage en plan. Planen indeholder flere elementer, men en central del af planen handler om oprettelsen af et stofindtagelsesrum på Indre Vesterbro. (Den samlede plan kan læses på Københavns kommunes hjemmeside under høringsportalen "bliv hørt".)

Et stort flertal i Socialudvalget, et stort flertal af københavnere og et stort flertal af Vesterbroerne går ind for at vi skal have et stofindtagelsesrum.

Men den svære diskussion, som også Michael Lodberg Olsens projekt tydeliggør er, **hvor skal det ligge** på indre Vesterbro?

Stedet skal; ligge relativt tæt på Hovedbanegården, der skal være et større antal kvadratmeter, der skal kunne modtages mange gæster pr. dag, der skal tages hensyn naboer og specielt hensyn til f.eks. børneinstitutioner o.lign.

For at tage hul på denne diskussion vil jeg her give et par konkrete bud på hvor i området et sådan stofindtagelsesrum kan ligge. Alle stederne ligger på Indre Vesterbro i det område hvor stofmisbrugerne er. Alle forslag har fordele og ulemper, men det er blandt andet det vi bliver nødt til at diskutere i den kommende tid - specielt set i lyset af at Købehavns Kommunes Vesterbroplan er til høring lige nu.

En gåtur rundt på indre Vesterbro giver følgende muligheder for en placering af et stofindtagelsesrum.

Hvis vi starter gåturen ved Tietgensbroen bag hovedbanegården, så kunne man forestille sig at **det gamle posthus i Tietgensgade** og arealet mellem postbygningen og banelegemet kunne være en mulighed.

Forsætter vi gåturen over Tietgtensbroen og går til højre ned af Reventlowsgade kunne man godt forestille sig at der i **Hovedbanegårdens nuværende cykelforhandler** var en mulighed for at finde et areal, som kunne benyttes til dette formål.

Går vi videre op ad Istedgade kan man med en del fantasi også se en **Mariakirke** med en ny funktion.

Længere ned af Istedgade drejer vi om hjørnet til Lille Istedgade, her ligger **Mændenes Hjem**. Her kunne de nuværende funktioner ændres og et ny indhold skabes.

Ude på Halmtorvet kan vi først gå til højre og stoppe ved **Halmtorvet 17**. Bygningen var allerede i spil i forbindelse med snakken om en flytning af Cafe Dugnad.

Tilbage af Halmtorvet og omkring hjørnet til Kvægtorvsgade og ind i gården ved **Sundhedsrummet og Cafe D**. Her kunne man med et udvidet areal også finde en mulighed.

Tilbage mod Tietgtensbroen drejer vi til højre og går ud mod Dybbølsbro Station. Hvis vi går et stykke, finder vi et tomt **autoværksted i Ingerslevsgade 90**. Det var måske en mulighed, selv om det er lidt langt væk.

Rundturen viser, at det er svært og det er helt sikkert, at de som stadig læser, nu har rystet på hovedet mindst en eller flere gange af et sted, som har været nævnt. Nogen har måske rystet på hovedet hver gang. Alle placeringer vil have fordele og ulemper, nogen af stederne vil sikkert være helt umulige at realisere, men på et tidspunkt efter Vesterbroplanens høring og efter en forhåbentlig vedtagelse i folketinget af de lovgivningsmæssige rammer for et stofindtagelsesrum, så skal en placering findes.

Vesterbroplanen er til høring, så det er nu processen er i gang.

Region H.

Region Hovedstaden har gennemgået materialet, der hovedsageligt fokuserer på de socialfaglige problemområder i forbindelse med stofmisbrug, prostitution mv., som finder sted på Vesterbro.

En mindre del af materialet omhandler muligheden for at samarbejde med Region Hovedstadens Psykiatri i forhold til målgruppen for rapporten, der tillige har psykiatriske lidelser. Ønsket om samarbejde er formuleret meget generelt i materialet.

Region Hovedstadens Psykiatri er naturligvis indstillet på at drøfte de nærmere rammer for samarbejdet med Københavns Kommune, og er i tæt dialog med kommunen om disse problemstillinger.

Region Hovedstaden har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte materiale.

Med venlig hilsen

Torben Hyllegaard
Chef for enheden for kommunesamarbejde
Region Hovedstaden

30. B-sag: Høringssvar - Socialudvalgets udkast til samlet plan for Vesterbro (2011-39616)

Kultur- og Fritidsudvalget skal besvare Socialudvalgets høring om samlet plan for Vesterbro. Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender og fremsender nærværende indstilling som udvalgets høringssvar om samlet plan for Vesterbro.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender nærværende indstilling som udvalgets høringssvar om samlet plan for Vesterbro.

PROBLEMSTILLING

I brev af 3. marts 2011 anmoder Socialudvalget om bidrag til Socialforvaltningens samlede plan for Vesterbro (vedlagt som bilag 1). I løsningsafsnittet har Kultur- og Fritidsforvaltningen fremført bemærkninger til planen.

LØSNING

Indledningsvis bemærkes, at Kultur- og Fritidsforvaltningens primære interesse i relation til samlet plan for Vesterbro er driften og udviklingen af Den Hvide Kødby som erhvervs- og kulturområde.

Kultur- og Fritidsforvaltningen er enig i planens to overordnede målsætninger:

- at mindske gener for de udsatte
- at mindske gener for lokalområdet

Kultur- og Fritidsforvaltningen er indstillet på at bidrage til at forfølge de overordnede målsætninger, som de er skitseret, herunder på fortsat at bidrage aktivt i den koordinerende og praktiske indsats i området for så vidt angår forvaltningens kompetenceområde, primært den målrettede og fleksible renholdelsesindsats i og omkring Kødbyen og øvrige kommunale ejendomme i bydelen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen er positiv overfor en øget renholdelsesindsats, såfremt der findes yderligere finansiering hertil.

Kultur- og Fritidsforvaltningen anser planen for Vesterbro som et godt udgangspunkt for fælles indsats og meningsfuld koordinering og deltager gerne i udvikling og indgåelse af partnerskabsaftaler.

ØKONOMI

Høringssvaret har ingen økonomiske konsekvenser.

VIDERE PROCES

Såfremt Kultur- og Fritidsudvalget godkender nærværende indstilling, vil denne blive fremsendt til Socialudvalget som Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar.

Carsten Haurum

/Gyrithe Saltorp

BESLUTNING

Kultur- og Fritidsudvalget behandlede punktet umiddelbart efter dagsordenens punkt 1.

Indstillingen blev godkendt.

BILAG

[Bilag 1: Socialforvaltningens samlede plan for Vesterbro](#)

København Politi

Københavns Politi
Politidirektøren
Politigården, 1567 København V
Tlf. Indvalg 35212005 - Fax 35210058

Journalnr.: 0100-10162-00036-11
Dato:
Sagsbehandler: 08711 2 MAJ 2011

Københavns Kommune
Mål- og Rammekontoret Udsatte Grupper
Bernstorffsgade 17, 5. vær. 532
1592 København V

Modtaget

06 MAJ 2011

Socialforvaltningen, MR-Voksne
Bernstorffsgade 17, 4.sal
1592 København V

Udviklingskonsulent Thomas Lund

Høringssvar vedr. "En samlet plan for Vesterbro".

Københavns Politi har gennemgået den fremsendte plan.

Planen har været sendt til gennemgang ved Københavns Politi, Station City, der dækker det område af Vesterbro, som er omfattet af planen. Station City har ikke haft bemærkninger til planen.

Overordnet kan nævnes at de tiltag, der omhandler politiets indsats, allerede indgår i polititjeningen af Vesterbro og andre dele af byen.

Som også omtalt flere steder i planen, er det desværre ikke altid muligt at gennemføre en så restriktiv praksis som den der efterspørges af blandt andre hoteller og beboerforeninger.

Vedr. etableringen af et stofindtagelsesrum (fixerum) henvises til *Indenrigs- og Sundhedsministeriets rapport af februar 2002 om indsatsen for de hårdest belastede stofmisbrugere*, og hvoraf det blandt andet fremgår "at der i givet fald bør etableres udtrykkelig hjemmel for, at besiddelse af euforiserende stoffer i fixerummet ikke anses for strafbart".

Station City har for nylig omstruktureret indsatsen i stationens ansvarsområde, således at der er en enkelt medarbejder tilknyttet sit eget begrænsede område af bydelen. Det er min opfattelse, at dette vil betyde et udvidet lokalkendskab og dermed også en forstærket indsats overfor de personer, som giver anledning til problemer.

Med venlig hilsen

Mogens Kjærgaard Møller
Vicepolitidirekteur.

Teknik- og Miljøudvalget

02-05-2011

Til Socialudvalget Sagsnr.
2011-36979**Med forbehold for godkendelse i Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2011 fremsender Teknik- og Miljøforvaltningen følgende høringssvar til - en samlet plan for Vesterbro**Dokumentnr.
2011-311373

Teknik- og Miljøudvalget har med stor interesse læst Socialforvaltningens samlede plan for Vesterbro og anerkender, at der er et stort behov for at løse og afhjælpe de åbenlyse sociale udfordringer bydelen har med stofbrug/salg, prostitution og hjemløshed. Ligeledes anerkender Teknik- og Miljøudvalget, at der er brug for en tværkommunal indsats, hvis løsningen og afhjælpningen skal realiseres. Det er et vigtigt og relevant stykke arbejde, som planen repræsenterer, og Teknik- og Miljøudvalget hilser derfor *en samlet plan for Vesterbro* velkommen.

Sagsbehandler
Thomas Lund

Teknik- og Miljøudvalget har i dette høringssvar dels forholdt sig til de udfordringer, der er relevante for forvaltningens ressortområder og virke - mere specifikt renhold og bydesign. Men forvaltningen har også nogle overvejelser i forhold til den samlede plan for Vesterbro mere generelt samt kommentarer til det tværgående samarbejde i forbindelse med Vesterbroplanen.

Kommentar til inddragelse af de øvrige forvaltninger i kommunen

En samlet plan for Vesterbro indeholder bl.a. en handleplan, der opriks de fokusområder og aktiviteter, Socialforvaltningen mener, skal indgå, hvis målsætningerne i planen for Vesterbro skal realiseres. Det er tydeligt, at der lægges op til at flere forskellige forvaltninger, herunder Teknik- og Miljøforvaltningen, skal bidrage til realiseringen af planen.

Teknik- og Miljøudvalget ser frem til samarbejdet, ikke mindst i lyset af de erfaringer, som forvaltningen har på områder omfattet af handleplanen. Særligt skal fremhæves, at Teknik- og Miljøforvaltningen i april 2011 fik tilsagn fra Socialministeriet til at gennemføre to områdefornyelser på Centrale Vesterbro i perioden 2011-17. Ansøgningerne blev udarbejdet i 2010, i samarbejde med Socialforvaltningen og de øvrige forvaltninger i Københavns Kommune via Tværkommunalt Team og den tværkommunale styregruppe og har fokus på to målgrupper; udsatte borgere samt børn og unge.

Endvidere varetager Teknik- og Miljøforvaltningen sekretariatsbetjeningen af de tværgående fora i Københavns Kommune (Tværkommunalt styregruppe, Tværkommunalt Team og Borgmesterforum) og finder, at det havde været relevant at drøfte Vesterbroplanen i disse fora.

Kommentar til fokusområdet *Beboerdialog*

Socialforvaltningen har i handleplanen angivet beboerdialog som fokusområde. Dette fokus er positivt og lægger op til, at beboerne på Vesterbro, skal indgå aktivt i at gøre deres kvarter mere trygt og attraktivt. Teknik- og Miljøudvalget undrer sig dog i denne sammenhæng over, at planen ikke lægger op til konkret dialog med de udsatte.

Det overordnede tema for områdefornyelserne på Centrale Vesterbro er *demokrati og deltagelse* med fokus på målgrupperne udsatte og børn og unge. Områdefornyelsesansøgningerne lægger sig tæt op af de udfordringer Vesterbro Lokaludvalg også har identificeret i bydelsplanen for Vesterbro/Kgs. Enghave 2010. Det er Teknik- og Miljøforvaltningens og Vesterbro Lokaludvalgs vurdering, at der på Vesterbro er et demokratisk underskud, hvor de mange udsatte der bor og/eller dagligt opholder sig på Vesterbro ikke bliver hørt og inddraget i forhold til f.eks. byudviklingen. I *en samlet plan for Vesterbro* lægges der alene op til at høre beboere via orientering i lokale medier og dialogmøder, kommunikations- og inddragelsesformer, der ikke umiddelbart appellerer til andre grupper, end dem der sædvanligvis bliver hørt.

Kommentar til fokusområdet *Bydesign*

I forbindelse med den kommende områdefornyelse på Centrale Vesterbro, har Teknik- og Miljøforvaltningen i tæt samarbejde med Vesterbro Lokaludvalg gennemført et forprojekt på Centrale Vesterbro. Formålet med dette projekt har bl.a. været at afdække aktører og netværk i kvarteret, som arbejder med områdefornyelsens målgrupper henholdsvis børn og unge samt udsatte. Yderligere skulle forprojektet også bidrage med mere viden om målgrupperne samt deres færden og ophold i kvarterets byrum. En af de ting Teknik- og Miljøforvaltningen via forprojektet har erfaret er, at den udvikling Indre Vesterbro har gennemgået de sidste 15-20 år, hvor stadig flere byrum forskønnes, belyses, gårde aflåses, bagsider og skumle hjørner elimineres betyder, at udsatte i stigende grad bevæger sig ud af Indre Vesterbro og i stedet tager ophold andre steder som f.eks. Centrale Vesterbro, Kødbyen og parkeringshuset i Kødbyen, omkring Ingerslevsgade osv. At skubbe de udsatte ud af kvarteret løser ikke deres situation og fjerner ikke årsagerne til, at de er havnet i elendige og ydmygende omstændigheder. I stedet spredes problemet og bliver mindre synligt for alle andre, men ikke mindre tilstedeværende og akut for de udsatte.

Områdefornyelserne på Centrale Vesterbro har det klare mål, at der skal skabes byrum i kvarteret, hvor også de udsatte kan føle sig velkomne. Byrum hvor forskellige grupper kan eksistere side om side og på den måde være i berøring med hinanden. At etablere sådanne byrum kræver naturligvis, at også de udsatte inddrages. Forprojektet

har i denne forbindelse afdækket, at socialt udsatte har præcis de samme forventninger og ønsker til byens rum, som alle andre herunder, at byrummene er trygge, har byinventar der appellerer til socialt samvær, at der er adgang til toiletter - også for kvinder og at der er adgang til vand og affaldshåndtering. Teknik- og Miljøudvalget ser frem til et samarbejde mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Socialforvaltningen omkring udviklingen af byrum med plads til alle.

Kommentar til fokusområderne *Toiletforhold* og *Renhold*

Teknik- og Miljøudvalget anerkender, at der er udfordringer i forhold til toiletforholdene på Vesterbro ikke mindst i forhold til udsatte.

Forprojektet for områdefornyelsen på Centrale Vesterbro har vist, at der særligt er nogle forhold omkring udsatte kvinders tryghed i byrummene, ikke mindst i forbindelse med toiletbesøg. Hvis kvinder er henvist til at forrette deres nødtørft i det offentlige rum, er de særligt sårbare og i reel risiko for overgreb.

Teknik- og Miljøudvalget anerkender ligeledes, at der på Vesterbro er behov for en fleksibel og målrettet renholdningsindsats i forhold til indsamling af brugte kanyler.

En styrket indsats i forhold til indsamling af kanyler samt en opgradering af toiletforholdene i kvarteret kan dog først iværksættes, hvis der findes nye midler.

Kommentar til fokusområdet *Prostitution*

Teknik- og Miljøudvalget synes, at det er positivt, at Socialforvaltningen også har valgt prostitution som fokusområde i *en samlet plan for Vesterbro*. Der kunne dog peges på, om man ikke i tillæg til fokuset på de prostitueredes generende adfærd, også burde adressere aspekter omkring efterspørgslen på prostituerede.

I tillæg kunne man også inddrage de bordelprostituerede på Vesterbro i *en samlet plan for Vesterbro*. De bordelprostituerede udviser måske ikke den samme generende adfærd, som de gadeprostituerede, men deres tilværelse er lige så kummerlig.

Via forprojektet på Centrale Vesterbro har Teknik- og Miljøforvaltningen erfaret, at der er omkring 30 aktive bordeller på Vesterbro, der bemandes af thaikvinder (150-200 prostituerede), som arbejder i 24 timers skift. Mange af kvinderne kommer stort set ikke ud af bordellerne, og skal hele tiden stå til rådighed for evt. kunder. Bordellerne har til huse i ejerforeninger, andelsforeninger og i private udlejningsejendomme, nogle steder med beboernes accept og velvilje andre steder det modsatte. Teknik- og Miljøudvalget mener derfor, at en særlig indsats der problematiserer tilstedeværelsen af bordeller i kvarteret er påkrævet og bør indgå i *en samlet plan for Vesterbro*.

Kommentar til fokusområderne *Stofindtagelsesrum* og *Transitrum*

Teknik- og Miljøudvalget bemærker Socialforvaltningens ønske om at oprette stofindtagelsesrum og transitrum på Vesterbro. Det er udvalgets ønske, at forholdene for kvarterets udsatte forbedres og henviser til, at Københavns Kommune i 2008 rettede henvendelse til daværende sundhedsminister omkring mulighederne for oprettelse af stofindtagelsesrum.

Pt. er der ikke lovhjemmel til at oprette hverken stofindtagelsesrum eller transitrum, og Teknik- og Miljøudvalget savner i *en samlet plan for Vesterbro*, initiativer fra Socialforvaltningen, som kan afhjælpe den aktuelle kaotiske og uværdige situation stofbrugere og illegale indvandrere pt. befinder sig i.

Teknik- og Miljøudvalget

"Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bifalder udviklingen af en samlet plan for håndtering af åbenlyse sociale problemer på Vesterbro og anser planen som et godt udgangspunkt for styrket tværforvaltligt samarbejde.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vurderer, at der med den politisk besluttede fællesstrategi mellem BIF, SUF og SOF om udsatte og syge borgere samt brobyggerordningen på prostitutionsområdet er et godt grundlag for styrket samarbejde og koordinering vedr. særligt udsatte borgere, herunder også målgruppen i Vesterbroplanen. Udvalget finder det væsentligt, at der bygges videre på de nævnte samarbejder i de kommende år for at nå sårbare målgrupper. Der kan hentes erfaringer fra Fælles Ansvar II programmets projekt vedrørende fremskudt råd og vejledning samt sagsbehandling på væresteder, herberger og andre frivillige tilbud, herunder BIFs fremskudte sagsbehandling på Mændenes hjem.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget forholder sig positivt til idéen om et Misbrugs Hot Spot og vil anbefale, at der i den sammenhæng hentes erfaringer fra det tidligere Hot Spot med fokus på tryghed i Valby samt de nuværende Hot Spots på Nørrebro. Endvidere er det efter udvalgets opfattelse væsentlig, at arbejdet med et evt. Hot Spot og med planen som helhed foregår i tæt dialog og samarbejde med den kommende områdefornyelse samt boligsociale helhedsplaner på Vesterbro med henblik på at opnå synergi mellem indsatserne og undgå etablering af parallelle samarbejdsstrukturer.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har ydet tilskud fra Metodeudviklingspuljen til projekt LivaRehab startet af foreningen Liva, der arbejder med at mindske skadesvirkninger efter prostitution. Projektet henvender sig til kvinder op til 55 år med svag eller ingen arbejdsmarkedstilknytning og med problemer udover ledighed. Formålet er at skabe beskæftigelsesmuligheder for særligt udsatte kvinder, som har svært ved at opnå og fastholde arbejde på grund af psykosociale og eventuelle fysiske skader relateret til vold, seksuelle overgreb, misbrug eller prostitution. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil opfordre til et tæt samarbejde mellem projektet og aktørerne i Vesterbroplanen.

Målsætningerne i Vesterbroplanen om at mindske gener både for de udsatte borgere og de lokale beboere understøtter den ny inklusionspolitikks målsætning om en inkluderende storby med tryghed for alle grupper. Vesterbroplanen kan derfor med fordel indgå i arbejdet med at realisere inklusionspolitikken's målsætninger vedrørende udsatte grupper i tillæg til Socialudvalgets handleplan for inklusionspolitikken."